

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 18 lipca 2016 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców „Kukiz'15”
z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 1 pkt. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾)

postanawia

przyjąć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Wyborców „Kukiz'15” o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r. **wskazując uchybienia** polegające na naruszeniu art. 102 § 1 w związku z art. 140 § 2, art. 128, art. 129 § 2, art. 132 § 3, art. 134 § 5 oraz art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. Nr 198, poz. 1173).

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Wyborców „Kukiz'15” przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie finansowe w dniu 22 stycznia 2016 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego.

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem, określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Do sprawozdania dołączono opinię wraz z raportem biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529, z 2014 r. Nr 179, 180 i 1072 oraz z 2015 r. poz. 1043, 1044, 1045, 1923 i 2281.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego, dołączonych do niego dokumentów, po zapoznaniu się z opinią i raportem biegłego rewidenta badającego sprawozdanie oraz wyjaśnieniami pełnomocnika finansowego Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Wyborców „Kukiz'15” wykazał w sprawozdaniu, że w okresie sprawozdawczym pozyskał przychody w wysokości 3 123 126,79 zł, które w całości pochodziły z wpłat od osób fizycznych. Z dokumentów załączonych do sprawozdania, opinii i raportu biegłego rewidenta oraz dodatkowych wyjaśnień, złożonych przez pełnomocnika finansowego Komitetu, wynika, że kwota ta nie jest zgodna ze stanem faktycznym. Łączna kwota wpłat wymienionych w «Ewidencji przyjętych i niezwróconych wpłat na rzecz KWW „Kukiz'15”», przedłożonej przez Komitet w dniu 3 lutego 2016 r. jako uzupełnienie dokumentów załączonych do sprawozdania, wynosi 3 114 264,54 zł. Rozbieżność danych zawartych w sprawozdaniu, ewidencji księgowej, załączonej do sprawozdania ewidencji wpłat oraz historii rachunków bankowych odnotował w opinii i raporcie biegły rewident badający sprawozdanie. Pełnomocnik finansowy, w odpowiedzi na wezwanie Państwowej Komisji Wyborczej, wyjaśnił w piśmie z dnia 2 lipca 2016 r., że „Różnica w wyliczeniach powstała w wyniku wielokrotnego przesuwania środków z konta podstawowego na pomocnicze i w odwrotną stronę jako zwrot na rachunek podstawowy a następnie na rachunki darczyńców oraz przesunięcia wpłat nieprawidłowych, a później sanowanych z konta pomocniczego na konto podstawowe. Różnica nie ma charakteru rzeczywistej lecz wynika z ewidencji pomocniczej wpływów i wydatków, niezweryfikowanej z wyciągiem bankowym. Przyczyną rozbieżności jest fakt zgromadzenia na jednym rachunku wpłat i wypłat z różnych tytułów, co znacząco utrudniało zaciąganie danych na użytek prowadzonej przez Komitet ewidencji. (...) Kwota 3.123.126,79 zł wynikająca z zapisów ewidencji prawdopodobnie zawiera margines błędów wynikający ze schematów księgowych nie do końca dostosowanych do potrzeb rozliczenia Komitetu oraz daleko idących trudności w transferze danych z rachunków bankowych”.

Z dokumentów załączonych do sprawozdania (historii rachunków bankowych i wykazów wpłat) wynika, że wpłaty uznane przez Komitet za prawidłowe zostały dokonane zgodnie z wymogami art. 132 § 3 oraz art. 134 § 5 Kodeksu wyborczego,

w terminach określonych w art. 129 § 2 Kodeksu wyborczego. Potwierdził to również biegły rewident w opinii i raporcie z badania sprawozdania finansowego Komitetu.

Komitet dla gromadzenia środków pieniężnych otworzył w Banku Zachodnim WBK S.A. z siedzibą w Wrocławiu rachunek bankowy o nr 75 1090 2398 0000 0001 3102 0594. Do umowy rachunku bankowego wprowadzono zastrzeżenia wskazane w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego. Na rachunku tym gromadzono środki pochodzące z wpłat prawidłowych i dokonywano z niego płatności za zakupione przez Komitet towary i usługi.

Ponadto Komitet otworzył w tym samym banku rachunek pomocniczy o nr 72 1090 2398 0000 0001 3122 0953, przeznaczony do wyodrębnienia środków pochodzących z wpłat nieprawidłowych. Na rachunku tym gromadzono wpłaty uznane za nieprawidłowe, przeznaczone do zwrotu, a także wpłaty budzące wątpliwości co do prawidłowości, które po wyjaśnieniu zwracano jako nieprawidłowe lub przelewano na rachunek podstawowy jako prawidłowe. Z rachunku tego dokonano jednak w dniu 18 listopada 2015 r. płatności za usługę w kwocie 1 476,00 zł. Wydatkowanie środków pochodzących z wpłaty na rzecz komitetu wyborczego jest równoznaczne z przyjęciem tej wpłaty przez komitet. W związku z powyższym środki zgromadzone na rachunku pomocniczym w chwili dokonywania wskazanej płatności należy uznać za przyjęte przez Komitet. W konsekwencji – wypłaty równowartości wpłat uznanych przez Komitet za nieprawidłowe, zgromadzonych przed dniem 18 listopada 2015 r. na tym rachunku, dokonane po tym dniu na rzecz darczyńców tytułem zwrotu, nie mogą być uznane za zwroty. Dotyczy to wpłat:

- w kwocie 23,75 zł z dnia 26.10.2016 (wypłata w dniu 23.11.2016),
- w kwocie 100,00 zł z dnia 26.10.2016 (wypłata w dniu 23.11.2016),
- w kwocie 180,00 zł z dnia 26.10.2016 (wypłata w dniu 23.11.2016),
- w kwocie 199,00 zł z dnia 26.10.2016 (wypłata w dniu 23.11.2016),
- dwie wpłaty w kwocie 200,00 zł z dnia 26.10.2016 (wypłaty w dniu 23.11.2016),
- w kwocie 229,09 zł z dnia 26.10.2016 (wypłata w dniu 23.11.2016),
- w kwocie 400,00 zł z dnia 26.10.2016 (wypłata w dniu 23.11.2016),
- dwie wpłaty w kwocie 500,00 zł z dnia 26.10.2016 (wypłaty w dniu 23.11.2016),
- w kwocie 530,00 zł z dnia 26.10.2016 (wypłata w dniu 23.11.2016),
- w kwocie 593,00 zł z dnia 26.10.2016 (wypłata w dniu 23.11.2016),
- w kwocie 745,00 zł z dnia 26.10.2016 (wypłata w dniu 23.11.2016),
- w kwocie 5 000,00 zł z dnia 26.10.2016 (wypłata w dniu 23.11.2016),

– w kwocie 1,00 zł z dnia 26.10.2016 (wyplata w dniu 21.12.2016).

Łączna kwota wpłat nieprawidłowych zgromadzonych na pomocniczym rachunku bankowym, które należy uznać za przyjęte z powyższych powodów, wynosi 9 400,75 zł.

W związku z dokonaniem płatności za usługę z rachunku pomocniczego, przeznaczonego do gromadzenia środków pochodzących z wpłat nieprawidłowych, pełnomocnik finansowy, na wezwanie Państwowej Komisji Wyborczej złożył wyjaśnienia, z których wynika, że rachunek ten otwarto kierując się wyjaśnieniami Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 20 lipca 2015 r., dotyczącymi zasad finansowania kampanii wyborczej w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 października 2015 r. (ZKF-503-2/15). W wyjaśnieniach tych Państwowa Komisja Wyborcza wskazała jednak wyraźnie, że „Środki pozyskane z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego, których komitet nie zwrócił darczyńcy w nieprzekraczalnym 30-dniowym terminie, powinny zostać zaksięgowane na odrębnym subkoncie wpływów nieprawidłowych, z przeznaczeniem ich na rzecz Skarbu Państwa. Środki zgromadzone na tym rachunku nie mogą być wykorzystywane na cele wyborcze. Podlegają one przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa wraz z ewentualnymi odsetkami”. Postępowanie Komitetu nie było zatem zgodne ze wskazanymi przez Państwową Komisję Wyborczą zasadami. Pełnomocnik finansowy Komitetu wyjaśnił ponadto, że płatności za usługę z rachunku pomocniczego dokonano w wyniku omyłki; okoliczność ta nie wpływa jednak na ocenę w tej sprawie, ponieważ przepisy Kodeksu wyborczego określające zasady gromadzenia środków finansowych mają charakter kategoryczny i nie pozostawiają żadnego marginesu na ocenę stopnia ich naruszenia, w szczególności, tego, czy nastąpiło ono w wyniku umyślnego działania, czy na skutek błędu.

Na podstawowym rachunku bankowym Komitetu zgromadzono wpłaty nieprawidłowe na łączną kwotę 1 566,00 zł, wykazane w załącznikach do sprawozdania oraz w opinii i raporcie biegłego rewidenta. Środki z tych wpłat nie zostały wydzielone na odrębnym rachunku pomocniczym, lecz pozostały na rachunku, z którego pokrywano koszty kampanii wyborczej, w związku z czym również należy uznać je za przyjęte.

Komitet przyjął zatem środki z wpłat nieprawidłowych, wykazanych w dokumentach załączonych do sprawozdania, dokonanych niezgodnie z wymogami art. 132 § 3, art. 134 § 5 Kodeksu wyborczego lub art. 129 § 2 Kodeksu wyborczego w kwocie łącznej 10 966,75 zł. Przyjęcie środków wpłaconych z naruszeniem

wskazanych przepisów stanowi uchybienie, które – zgodnie z art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego – nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania, ponieważ przyjęte środki finansowe nie przekraczają 1% ogólnej kwoty przychodów Komitetu.

Ponadto na rachunku pomocniczym zgromadzono wpłaty nieprawidłowe, których nie zwrócono, lecz ich nie wydatkowano, na łączną kwotę 2 413,25 zł. Pełnomocnik finansowy poinformował ponadto Państwową Komisję Wyborczą w piśmie z dnia 2 lipca 2016 r., że w dniu 5 kwietnia 2016 r. na rachunek bankowy Komitetu wpłynęła darowizna w wysokości 20,00 zł, która powiększy kwotę przeznaczoną na rzecz Skarbu Państwa.

Stosownie do art. 149 § 1 i § 3 Kodeksu wyborczego, korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów Kodeksu, a także korzyści majątkowe udzielone komitetowi wyborczemu z naruszeniem przepisów Kodeksu, których komitet wyborczy nie zwrócił w terminie 30 dni od dnia udzielenia – w przypadku Komitetu Wyborczego Wyborców „Kukiz'15” są to środki w łącznej kwocie 13 400,00 zł (10 966,75 zł + 2 413,25 zł + 20,00 zł) – podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość.

Komitetowi wyborczemu przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia Komitetowi wyborczemu niniejszej uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Komitetu, równowartości środków w kwocie 13 400,00 zł. Potwierdzenie wpłacenia równowartości tych środków Komitet zobowiązany jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku niewykonania wskazanych czynności, podjęte zostaną działania wskazane w art. 149 § 6 Kodeksu wyborczego.

Z dokumentów załączonych do sprawozdania wynika, że Komitet dokonał zwrotu wpłat nieprawidłowych na łączną kwotę 277 395,95 zł. Zwroty te – z wyjątkiem wskazanych wyżej – zostały dokonane zgodnie z wymogami art. 149 § 3 Kodeksu wyborczego, co potwierdził biegły rewident w opinii i raporcie z badania sprawozdania finansowego Komitetu.

Komitet wyborczy nie pozyskiwał środków finansowych z innych źródeł, na jego rzecz nie były także przekazywane korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym.

Wydatki Komitetu wykazano w kwocie 2 887 178,39 zł; zostały one przeznaczone na finansowanie:

- kosztów administracyjnych w kwocie 25 545,06 zł, w tym: kosztów wynajmu powierzchni biurowej wraz z kosztami energii elektrycznej (20 655,06 zł) oraz kosztów utworzenia i utrzymania strony internetowej komitetu (4 890,00 zł);
- usług obcych w łącznej kwocie 2 814 603,70 zł, w tym: związanych z korzystaniem ze środków masowego przekazu i nośników plakatów (953 257,52 zł), wykonaniem materiałów wyborczych (1 169 106,28 zł), kosztów spotkań wyborczych (339 365,26 zł), kosztów podróży i noclegów (32 071,51 zł) oraz pozostałych kosztów (320 803,13 zł);
- wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 29 063,36 zł;
- pozostałych wydatków w wysokości 17 966,27 zł.

Wydatki Komitetu zostały przeznaczone na cele związane z wyborami, zgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego, co potwierdził biegły rewident w opinii i raporcie z badania sprawozdania finansowego Komitetu.

Wydatki Komitetu nie przekroczyły limitu, określonego na podstawie art. 135 § 1 w związku z art. 199 i art. 259 Kodeksu wyborczego, wynoszącego 25 492 972,69 zł. Wydatki Komitetu na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy nie przekroczyły limitu wydatków, określonego zgodnie z art. 136 Kodeksu wyborczego, wynoszącego 20 394 378,16 zł.

Nieuregulowane na dzień sporządzenia sprawozdania zobowiązania finansowe Komitetu, wymienione w załączniku do sprawozdania, zostały wykazane w kwocie 531,36 zł. Jak wynika z wyjaśnień pełnomocnika finansowego Komitetu, zostały one po dniu złożenia sprawozdania pokryte ze środków pozostających na rachunku bankowym Komitetu.

W wyjaśnieniach złożonych w piśmie z dnia 2 lipca 2016 r. pełnomocnik finansowy Komitetu poinformował ponadto o skierowanych do Komitetu wezwaniach do zapłaty łącznej kwoty 26 831,26 zł za usługi zamówione w imieniu Komitetu, lecz z naruszeniem art. 130 § 2 Kodeksu wyborczego, tj. bez pisemnej zgody pełnomocnika finansowego komitetu. Ze względu na wskazane naruszenie zasad zaciągania zobowiązań w imieniu i na rzecz komitetu nie mogą one zostać uznane za jego koszty i pokryte z jego środków. Ponadto Komitetowi została doręczona decyzja Generalnego Inspektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 5 lutego 2016 r., nakładająca za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia karę w kwocie 3 219,60 zł. Koszty Komitetu należy zatem powiększyć o tę kwotę, a kara powinna zostać zapłacona ze środków pozostałych Komitetowi. Wydatki/koszty Komitetu wyniosły zatem 2 890 397,99 zł.

Pełnomocnik finansowy poinformował ponadto, że w wyniku operacji dokonanych po dniu złożenia sprawozdania (zwrot nadpłat i podatku PIT, wpłata nieprawidłowej darowizny, spłata zobowiązań, opłaty za prowadzenie rachunku bankowego) saldo środków na rachunkach bankowych Komitetu na dzień złożenia wyjaśnień wynosiło 245 717,20 zł.

W sprawozdaniu wykazano, że Komitet uzyskał nadwyżkę przychodów nad wydatkami na kampanię wyborczą w kwocie 235 948,40 zł. Kwota ta jest niezgodna z wykazanym w sprawozdaniu stanem rachunku bankowego w dniu złożenia sprawozdania, co wynika z jej ustalenia na podstawie niezgodnych ze stanem faktycznym danych z ewidencji księgowej. W celu ustalenia wysokości nadwyżki należy zatem uwzględnić kwotę faktycznie pozostałych Komitetowi środków (245 717,20 zł). Kwota ta podlega pomniejszeniu o pozostałą do zapłaty karę za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia (3 219,60 zł) oraz o kwotę środków podlegających przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa (13 400,00 zł) i powiększeniu o kwotę przysługującej Komitetowi dotacji z budżetu państwa. Zgodnie z art. 138 § 3 i 5 Kodeksu wyborczego, Komitet wyborczy przekazuje nadwyżkę pozyskanych środków na rzecz organizacji pożytku publicznego w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia o przyjęciu sprawozdania finansowego. O przekazaniu nadwyżki pełnomocnik finansowy Komitetu informuje Państwową Komisję Wyborczą.

Z dokumentów załączonych do sprawozdania i wyjaśnień złożonych przez pełnomocnika finansowego Komitetu wynika, że Komitet zakupił na potrzeby związane z jego działalnością tablet o wartości 1 028,99 zł, który znajduje się w posiadaniu pełnomocnika wyborczego. Nabyte przez Komitet i niezużyte przedmioty powinny zostać przekazane organizacji pożytku publicznego analogicznie do postępowania z nadwyżką finansową.

Jak wynika z rozbieżności ewidencji księgowej Komitetu ze stanem faktycznym, Komitet prowadził rachunkowość w sposób niezgodny z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości, co stanowi naruszenie art. 128 Kodeksu wyborczego. Złożone sprawozdanie, jak wskazano wyżej, zawiera dane niezgodne ze stanem faktycznym, co narusza ustawowy obowiązek sprawozdawczy, określony w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego uchybienia te nie stanowią przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego.

Pełnomocnik wyborczy Komitetu nie zawiadomił Państwowej Komisji Wyborczej o adresie strony internetowej Komitetu, co stanowi naruszenie art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego. Zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego uchybienie to nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu, załączonych do niego dokumentów, opinii i raportu biegłego rewidenta oraz wyjaśnień pełnomocnika finansowego Komitetu, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek prawny.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Wojciech Hermeliński*

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz,*
Sylwester Marciniak

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Zbigniew Cieślak,*
Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Wojciech Kręcisz, Janusz Niemcewicz